Document finalizat
Cod ECLI ECLI:RO:ICCJ:2021:002.004993

ROMÂNIA
ÎNALTA CURTE DE CASAŢIE ŞI JUSTIŢIE
SECŢIA DE CONTENCIOS ADMINISTRATIV ŞI FISCAL

Decizia nr. 4993 **Dosar nr. 5524/2/2018**

Şedinţa publică din data de 26 octombrie 2021

Preşedinte:	Marius Ionel Ionescu	- judecător
	Virginia Filipescu	- judecător
	Gheza Attila Farmathy	- judecător
	Anca Sterie	- magistrat asistent

S-a luat în examinare recursul declarat de reclamantul Consiliul Naţional pentru Studierea Arhivelor Securităţii împotriva sentinţei civile nr. 899 din 11 martie 2019 a Curţii de Apel Bucureşti – Secţia a VIII-a contencios administrativ şi fiscal.

La apelul nominal, făcut în şedinţă publică, s-au prezentat recurentul-reclamant Consiliul Naţional pentru Studierea Arhivelor Securităţii reprezentat de consilier juridic .... şi intimatul-pârât Alexandru Corneliu reprezentat de avocat ....

Procedura de citare este legal îndeplinită.

Se prezintă referatul cauzei, de către magistratul-asistent, după care,

Înalta Curte, luând act că nu se formulează alte cereri, în conformitate cu dispoziţiile art. 392 Cod procedură civilă, declară deschise dezbaterile şi acordă cuvântul părţilor asupra recursului declarat.

În susţinerea recursului, reprezentantul convenţional al recurentului-reclamant solicită admiterea recursului, astfel cum a fost formulat, iar raportat la motivul de nelegalitate prevăzute de art. 488 alin. (1) pct. 8 Cod procedură civilă solicită admiterea recursului şi casarea, în tot, a hătărârii recurate.

În rejudecare, solicită admiterea acţiunii şi constatarea calităţii de colaborator al securităţii în ceea ce îl priveşte pe intimatul-pârât Alexandru Corneliu.

Mai precizează că nu solicită cheltuieli de judecată.

Reprezentantul convenţional al intimatului-pârât, în apărare, solicită să se constate că recursul este nefondat şi, prin urmare, în baza argumentelor formulate, respingerea acestuia, având în vedere că prima instanţă a pronunţat o hotărâre temeinic motivată.

Mai arată că, din analiza documentelor, colaboratorul „Creangă Savel", nu a avut ca scop să susţină persecuţia unei persoane care deja era încarcerată, acesta fiind un element antisocial şi nu viza acţiunile sale potrivnice împotriva statului totalitar comunist.

Consideră că, din nici-un material nu se va constata decât, prin extrapolare, că cel care a avut de suferit de pe urma manevrelor, prin care Securitatea a încercat să stăpânească o situaţia din comuna Ileana, judeţul Călăraşi, este cel

care a fost, în realitate, urmărit de securitate, respectiv colaboratorul „Creangă Savel", care după ce a furnizat unele materiale cu caracter general de cunoaştere de notorietate cu privire la situaţia individului M.M., cel care era vizat de o cercetare a securităţii şi nu avea de a face cu un disident sau o persoană care, din atitudinea sau comentariile sale, să ducă la îngrădirea drepturilor pe care ordonanţa le ocroteşte.

De asemenea, la momentul încetării colaborării între „Creangă Savel" şi securişii care răspundeau de judeţul Călăraţi, a început o adevărată prigoană, în sensul că acest refuz de a mai colabora, de a se sustrage de la întâlniri, de a nu mai furniza materiale, a însemnat în final pentru el o deschidere a unei mape de verificare de către ofiţer. Prin urmare, la momentul la care s-a adresat direcţiei de paşapoarte pentru o călătorie în srăinătate cu soţia, a primit aviz negativ.

Astfel, susţine că acest fapt confirmă încă o dată că activitatea sa nu poate fi asimilată cu cele specifice noţiunii de colaborator.

Concluzionând, apreciază că dispoziţiile prevăzute de art. 2 lit. b) din O.U.G. nr. 24/2008 nu şi-au realizat scopul, solicitând respingerea recursului, fără cheltuieli de judecată.

Înalta Curte, luând act de susţinerile părţilor, în conformitate cu dispoziţiile art. 394 Cod procedură civilă declară închise dezbaterile şi rămâne în pronunţare asupra recursului declarat.

ÎNALTA CURTE,

Asupra recursului de faţă;

Din examinarea lucrărilor din dosar, constată următoarele:

I. Circumstanţele cauzei

1.1. Obiectul cererii de chemare în judecată

Prin cererea înregistrată pe rolul Curţii de Apel Bucureşti – Secţia a VIII a Contencios Administrativ şi Fiscal, la data de 10.07.2018, reclamantul Consiliul Naţional pentru Studierea Arhivelor Securităţii a formulat cerere de chemare în judecată, prin care a solicitat ca în baza indiciilor rezultate din documentele existente la dosar, la această dată, să se aprecieze asupra calităţii de colaborator al Securităţii în ceea ce îl priveşte pe pârâtul Alexandru Corneliu, născut la data de 08.05.1958, în Ileana, judeţul Călăraşi, fiul lui Paul şi Polina, domiciliat în ....comuna Ileana, judeţul Călăraşi.

1.2. Hotărârea instanţei de fond

Prin sentinţa civilă nr. 899 din 11 martie 2019 a Curţii de Apel Bucureşti – Secţia a VIII-a contencios administrativ şi fiscal s-a respins acţiunea formulată de reclamantul Consiliul Naţional pentru Studierea Arhivelor Securităţii, în contradictoriu cu pârâtul Alexandru Corneliu, ca nefondată.

1.3. Calea de atac exercitată în cauză

Împotriva acestei sentinţe, reclamantul Consiliul Naţional Pentru Studierea Arhivelor Securităţii a formulat recurs, întemeiat în drept pe dispoziţiile art. 488 alin. (1) pct. 8 din Codul de procedură civilă, solicitând admiterea, casarea în tot a hotărârii recurate şi, în rejudecare, admiterea acţiunii şi constatarea calităţii de colaborator al Securităţii, în ceea ce îl priveşte pe pârât.

Contrar celor reţinute de instanţă în motivarea sentinţei recurate, având în vedere sfera foarte largă a activităţilor informative, sensul sintagmei *care au vizat îngrădirea drepturilor şi libertăţilor fundamentale ale omului* este strâns legat, din punct de vedere al tehnicii legislative, de intenţia legiuitorului de a limita incidenţa O.U.G. nr.24/2003 doar la acele fapte (în sens larg ale colaboratorilor care au legătură (au vizat) cu îngrădirea drepturilor fundamentale ale omului.

Legiuitorul nu impune ca denunţătorul să urmărească (să „vizeze") direct sau indirect rezultatul negativ al denunţului său, ci doar ca acesta să fie în măsură să conştientizeze că asupra celui denunţat puteau urma acţiuni informative derulate de Securitate. Dacă denunţarea unei conduite era potenţial nocivă pentru cel denunţat şi, în plus, un astfel de denunţ nu şi-ar mai avea rostul într-o ordine democratică, rezultă ca ne aflăm în faţa denunţării unei conduite potrivnice regimului comunist.

Se precizează că, în speţă, îngrădirea dreptului la viaţă privată s-a produs în momentul în care informaţiile referitoare la preocupările şi opiniile unei persoane potrivnice regimului comunist erau aduse la cunoştinţa fostei Securităţi, indiferent dacă ofiţerii de legătură din cadrul acesteia foloseau sau nu respectivele informaţii şi indiferent de efectele concrete ale acestor informaţii asupra celor denunţaţi.

În cauza de faţă, delaţiunile intimatului-pârât privind comparaţii nefavorabile între nivelul de trai din Europa capitalistă şi cele din România comunistă, opinii privind respectarea dreptului la circulaţie în străinătate, respectiv a dreptului de a emigra, reprezintă atitudini potrivnice regimului totalitar comunist.

II. Soluţia instanţei de recurs

2.1. Examinând sentinţa atacată prin prisma criticilor formulate şi a apărărilor din întâmpinare, Înalta Curte constată că recursul formulat de reclamant este fondat, pentru argumentele care vor fi prezentate în continuare.

Potrivit dispoziţiilor art. 2 lit. b) din OUG nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar şi deconspirarea Securităţii, aprobată cu modificări prin Legea nr. 293/2008, prin *colaborator al Securităţii* se înţelege „persoana care a furnizat informaţii, indiferent sub ce formă, precum note şi rapoarte scrise, relatări verbale consemnate de lucrătorii Securităţii, prin care se denunţau activităţile sau atitudinile potrivnice regimului totalitar comunist şi care au vizat îngrădirea drepturilor şi libertăţilor fundamentale ale omului. Persoana care a furnizat informaţii cuprinse în declaraţii, procesele-verbale de interogatoriu sau de confruntare, date în timpul anchetei şi procesului, în stare de libertate, de reţinere ori de arest, pentru motive politice privind cauza pentru care a fost fie cercetată, fie judecată şi condamnată, nu este considerată colaborator al Securităţii, potrivit prezentei definiţii, iar actele şi documentele care consemnau aceste informaţii sunt considerate parte a propriului dosar. Persoanele care, la data colaborării cu Securitatea, nu împliniseră 16 ani, nu sunt avute în vedere de prezenta definiţie, în măsura în care se coroborează cu alte probe. Colaborator al Securităţii este şi persoana care a înlesnit culegerea de informaţii de la alte persoane, prin punerea voluntară la dispoziţia Securităţii a locuinţei sau a altui spaţiu pe care îl deţinea, precum şi cei care, având calitatea de rezidenţi ai Securităţii, coordonau activitatea informatorilor" (Prin Decizia nr. 672 din 26 iunie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 559 din 8

august 2012, Curtea Constituţională a constatat că sintagmele "indiferent sub ce formă" şi "relatări verbale consemnate de lucrătorii Securităţii" sunt neconstituţionale).

Din dispoziţiile art. 2 lit. b) din OUG nr. 24/2008 rezultă că, pentru a se constata calitatea de colaborator al Securităţii, se impune a fi întrunite cumulativ următoarele trei condiţii: (1) persoana să fi furnizat informaţii; (2) prin aceste informaţii se denunţau activităţile sau atitudinile potrivnice regimului totalitar comunist; (3) informaţiile au vizat îngrădirea drepturilor şi libertăţilor fundamentale ale omului.

În ceea ce priveşte prima condiţie impusă de textul de lege anterior citat, din interpretarea coroborată a probatoriului administrat în cauză, Înalta Curte reţine că aceasta este îndeplinită sub aspectul furnizării de informaţii, în acord cu Decizia Curţii Constituţionale nr. 672/2012.

În Decizia nr. 672/2012, Curtea Constituţională a subliniat în mod explicit că: „(...) pentru a da eficienţă dreptului la un proces echitabil, şi implicit dreptului la apărare, relatările verbale consemnate de lucrătorii Securităţii, nu pot fi administrate şi apreciate individual, ca probe unice; cu alte cuvinte, asemenea documente nu pot avea forţă probantă luate izolat şi, ca atare, nu pot servi ca temei al admiterii acţiunii în constatare, decât dacă, pe calea unei atente şi complete analize, sunt coroborate cu datele sau informaţiile provenite din alte documente sau rezultate din administrarea altui mijloc de probă".În prezenta cauză, este de necontestat că pârâtul **Alexandru Corneliu a informat Securitatea prin note informative scrise de mâna proprie şi sub acoperirea numelui conspirativ „Creangă Savel, în legătură cu atitudini potrivnice regimului comunist vizând îngrădirea unor drepturi fundamentale ale persoanei denunţate.**

În speţă, îngrădirea dreptului la viaţă privată s-a produs în momentul în care informaţiile referitoare la preocupările şi opiniile unei persoane potrivnice regimului comunist erau aduse la cunoştinţa fostei Securităţi, indiferent dacă ofiţerii de legătură din cadrul acesteia foloseau sau nu respectivele informaşi şi indiferent de efectele concrete ale acestor informaţii asupra celor denunţaţi.

În acord cu susţinerile recurentului-reclamantului, Înalta Curte apreciază că furnizarea unor astfel de informaţii este mai mult decât suficientă pentru reţinerea calităţii de colaborator al Securităţii, astfel cum este aceasta este definită de prevederile art. 2 lit..b) din O.U.G.nr. 24/2008.

Este îndeplinită atât prima condiţie de fond, cu privire la denunţarea unor atitudini potrivnice regimului comunist, cât şi cea de a doua condiţie, referitoare la vizarea încălcării unor drepturi fundamentale.

Astfel, este fără putinţă de tăgadă că reprezintă denunţarea unor atitudini potrivnice regimului, aşa cum reiese din notele informative scrise de intimatul-pârât: denunţarea unei persoane (numitul M.M.) care a considerat că în ţările capitaliste se trăieşte mai bine ca în România: denunţarea unei persoane (numitul M.M.) care intenţiona să emigreze, fără intenţia de a se mai întoarce; denunţarea unei persoane (numitul M.M.) care era nemulţumită de modul în care erau respectate în România comunistă drepturile fundamentale şi care îşi

manifesta dorinţa de a de stabili în occident unde este respectat dreptul la liberă circulaţie.

A doua condiţie de fond se referă la vizarea îngrădirii unor drepturi fundamentale. Şi această condiţie este îndeplinită, întrucât este exclus ca intimatul să nu fi realizat faptul că, odată ce furniza astfei de informaţii, asupra ceior la care se referea în notele pe care le-a scris, urma cel mai probabil, să se desfăşoare o acţiune de investigare din partea Securităţii.

În acest context, faptul că persoana denunţată fusese condamnată pentru tentativă de trecere frauduloasă a frontierei demonstrează în mod cert intenţia persoanei denunţe de a părăsi România, intenţie care, conform notelor informative furnizate de intimatul-pârât, nu fusese abandonată.

Şi această condiţie este îndeplinită atâta vreme cât informaţii legate strict de opiniile şi viaţa privată a unor persoane erau divulgate Securităţii, cu consecinţă încălcării dreptului la viaţă private.

În speţă, îngrădirea dreptului la viaţă privată s-a produs în momentul în care informaţiile referitoare la preocupările şi opiniile unei persoane potrivnice regimului comunist erau aduse la cunoştinţa fostei Securităţi, indiferent dacă ofiţerii de legătură din cadrul acesteia foloseau sau nu respectivele informaţii şi indiferent de efectele concrete ale acestor informaţii asupra celor denunţaţi.

2.2. Temeiul legal al soluţiei instanţei de recurs

Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 496 din Codul de procedură civilă, republicat, raportat la dispoziţiile art. 488 alin. (1) pct. 8 Cod procedură civilă, Înalta Curte va admite recursul promovat, va casa sentinţa atacată şi va admite acţiunea reclamantului, constatând calitatea pârâtului de colaborator al Securităţii.

PENTRU ACESTE MOTIVE
ÎN NUMELE LEGII
DECIDE:

Admite recursul declarat de reclamantul Consiliul Naţional pentru Studierea Arhivelor Securităţii împotriva sentinţei civile nr. 899 din 11 martie 2019 a Curţii de Apel Bucureşti – Secţia a VIII-a contencios administrativ şi fiscal.

Casează sentinţa recurată şi, în rejudecare, admite acţiunea şi constată calitatea de colaborator al Securităţii în ceea ce îl priveşte pe pârâtul Alexandru Corneliu.

Definitivă.

Pronunţată în şedinţă publică, astăzi, 26 octombrie 2021.

Judecător,	Judecător,	Judecător,
M.I. Ionescu	V.Filipescu	G.A. Farmathy

Magistrat-asistent,
A. Sterie

Red./Tehnored.4 ex AS

Înalta Curte de Casaţie şi Justiţie
Secţia Contencios Administrativ-Fiscal

Prezenta copie este conformă cu originalul
deciziei nr. 4993/26.10.21 aflată în dosarul acestei
instanţe nr. 5524/2/18 se legalizează de noi,
anulându-se taxa judiciară în valoare de 5 lei

Magistrat Asistent Şef Prim Grefier

